

Tilsynsrapport
sak 2022-06

Etterlevelse av kommisjonsdelegert
forordning (EU) nr. 962/2015

Statens vegvesen

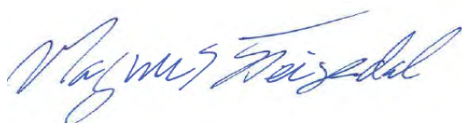
Saksnummer	2022-06
Publiseringsdato	06.07.2022
Tilsynslag.	Thomas Ruud Sollien, tilsynsleiar Alexander Haga, teknisk ekspert Ida Blomhoff Pedersen, fagrevisor juridisk Helene Stråtveit, kontaktperson for National Body
Tilsynspart	Statens vegvesen

Om rapporten

Denne rapporten er basert på tilsyn i Statens vegvesen. Tilsynssaken tar for seg etterlevelse av tilgjengeliggjøring av trafikkinformasjon etter kommisjonsdelegert forordning (EU) nr. 962/2015.

06.07.2022

Sign.:

Magnus Steigedal
direktør

Sign.:

Thomas Ruud Sollien
tilsynsleiar

Innhold

Tilsynsrapport sak 2022-06 Etterlevelse av kommisjonsdelegert forordning (EU) nr. 962/2015.....	0
Statens vegvesen.....	0
Om rapporten	2
Innhold	3
1. Innledning	4
2. Tilsynskriterium.....	5
3. Samsvarserklæring	5
4. Vurdering	9

1. Innledning

Vegtilsynet har i tildelingsbrev fra Samferdselsdepartementet for 2020 fått tildelt kontrollfunksjon i henhold til Kommissjonsdelegert forordning (EU) nr. 962/2015. Forordningen er en utfyllelse av europaparlaments- og rådsdirektiv 2010/40/EU (ITS-direktivet).

Vegtilsynet skal levere rapport til Samferdselsdepartementet hvert andre år.

Varsel om tilsyn i saken ble sendt Statens vegvesen 10. mai 2022. Etterspurt dokumentasjon ble levert 30. mai 2022.

Vegtilsynet har gjennomgått samsvarserklæringen og øvrig dokumentasjon mottatt fra Statens vegvesen og vurdert disse opp mot forordningens krav.

2. Tilsynskriterium

Kommisjonsdelegert forordning (EU) nr. 962/2015 artikkel 3-10, jf. artikkel 11.

3. Samsvarserklæring

Statens vegvesen har levert følgende dokumentasjon i denne saken:

- Declaration of compliance, ITS Action B-Real Time Traffic Information (Samsvarserklæring)
- Statusrapport med beskrivelse av Statens vegvesens tjenester

Vegdirektoratet yter tjenesten med oppgavene knyttet til tilgjengeliggjøring av trafikkinformasjontjenester i sanntid.

Metode

Vegtilsynet har gjennomgått samsvarserklæringen fra Vegdirektoratet datert 26.05.2020 og vedlagt statusrapport med beskrivelse av Statens vegvesen. Dokumentene er vurdert opp mot forordning nr. 962/2015 artikkel 3-10, jf. forordningen artikkel 11 pkt. 2. Ved gjennomgangen av samsvarserklæringen fra Vegdirektoratet er det undersøkt om artikkel 3-10 er omtalt i oversendt erklæring. Vegtilsynet har ikke undersøkt om informasjonen som er gitt i samsvarserklæringen er korrekt.

Resultat gjennomgang av samsvarserklæring

Artikkel 3: Nasjonale tilknytningspunkter

Tidligere har Norge brukt data.norge.no som nasjonalt tilgangspunkt. Dette ble endret 01.12.2019, da Statens vegvesen i samarbeid med Entur, Jernbanedirektoratet og Brønnøysundregistrene (fra 01.01.2020 Digitaliseringsdirektoratet) lanserte det nye nasjonale tilgangspunktet som heter Transportportal.no. Transportportal.no er en åpen portal som gir tilgang til ulike datakilder via søk i metadata på norsk og engelsk. Portalen gir pekere til databaser hvor man kan hente data og knytte seg til datastrømmer.

De fleste aktuelle datakilder forvaltes i dag av Statens vegvesen, slik som DATEX-noden, trafikldata.no og NVDB. I tillegg krever ITS-direktivet tilgang til dataelementer som pr. i dag forvaltes av private aktører, eksempelvis knyttet til ladepunkter og parkeringsdata.

Transportportal.no er under kontinuerlig utvikling og er nasjonalt tilgangspunkt for både forordning 962/2015/EU, 886/2013/EU og 1926/2017/EU. Arbeidet med Transportportal.no skal, ifølge Statens vegvesen, implementere en effektiv og bærekraftig forvaltningsmodell slik at kravene i ITS-direktivet oppfylles bedre. Dette inkluderer standardisert informasjon om, og beskrivelse av data (metadata) på både engelsk og norsk, samt at krav om søkefunksjon oppfylles.

Artikkel 4: Tilgjengelighet til, utveksling av og viderebruk av statiske veidata
Statens vegvesen er ansvarlig for Nasjonal vegdatabank (NVDB), en database med informasjon om statlige, kommunale, private, fylkes- og skogsbilveger. NVDB lagrer både grunnlagsdata og kalkulerte data slik som trafikkulykker og ÅDT. Databasen inneholder grunnlagsdata om flyplasser og holdeplasser og terminaler for buss, T-bane, tog og ferje. Andre statiske data er veggeometri, kjørerestriksjoner, omkjøringsplaner, tillatt akselvekt, overflatemateriale, vegkurvatur, hastighetsbegrensninger, vegbredde, tunneler og broer, rekkverk, trafikkskilt, grøfter, osv. Miljødata registreres også inn i databasen. NVDB-dataene benyttes i kartbaserte trafikkinformasjonstjenester både i Norge og internasjonalt.

NVDB oppdateres inkrementelt¹ og fortløpende. Alle endringer speiles ut umiddelbart. Noen av produktene avledet fra NVDB, så som Elveg og ruteplan-datasett² (digitalt, navigerbart vegnett), oppdateres ti ganger i året.

Artikkel 5: Tilgjengelighet til, utveksling av og videre bruk av dynamiske data om veistatus
Statens vegvesen samler inn dynamiske vegstatusdata om føreforhold, vegarbeid og hendelser enten automatisk gjennom enheter langs vegen, eksempelvis værstasjoner og kameraer eller gjennom rapportering til VTS av eget byggherrepersonell, politiet, entreprenører, media eller trafikanter.

¹ Når man bruker en inkrementell utviklingsstrategi legger man til del for del på et produkt eller en tjeneste, hvor hver enkelt del er fullt utviklet og klar til bruk.

² Digitalt navigerbart vegnett

Informasjon registreres i Hendelsesbasert Toppsystem (HBT) som er VTS sin hendelseslogg og trafikkinformasjonsystem. Det genereres deretter en DATEXII-melding som tilgjengeliggjøres i Statens vegvesens DATEX-node.

I dag er følgende kategorier for dynamisk vegstatusdata tilgjengelig fra DATEX-noden:

- Vær- og føreforhold
- Hendelser (eksempelvis trafikkuhell, ras, flom og andre uforutsette hendelser som påvirker framkommelighet og sikkerhet på vegnettet)
- Vegarbeid
- Kjøreforhold
- Stengninger, kolonnekjøring og omkjøringer
- Reisetider
- Webkamerabilder og video

Disse dataene blir oppdatert kontinuerlig.

Artikkel 6: Tilgjengelighet til, utveksling av og viderebruk av trafikkdata.

Gjennom trafikkdatasystemet registreres trafikkdata på riks- og fylkesveger samt noen kommunale veger i Norge. For å få en bedre oversikt over trafikksituasjonen på vegnettet er det gjennomført en stor oppgradering i løpet av de siste årene. I dag er det ca. 3230 trafikkregistreringssnitt hvor det samles inn informasjon om trafikken på vegnettet. Periodiske registreringer og manuelle trafikkregistreringer lagres også i dette systemet. Systemet har kontinuerlig oppdatering av data.

Data for trafikkvolum med forskjellig oppløsningsnivå er tilgjengelig gjennom Trafikkdata.no på et format som er lesbart for maskin og menneske, og egner seg godt for videre konsumering og analyse. Alle data tilgjengeliggjøres i Transportportal.no og vil basere seg på NLOD for videre bruk av dataene.

Reisetidsregistreringspunktene med posisjon og reisetider samt webkamera med posisjon og bilder/video er tilgjengelig i DATEX-noden. Reisetider publiseres til DATEX hvert 5. minutt og strekninger med reisetidsregistrering har økt noe i antall og utstrekning de siste årene. Webkamera skal gi en visuell og lett forståelig informasjon om forholdene på vegen,

både trafikflyt og føreforhold. Mange av kameraene er koblet til værstasjoner og formidler også værdata.

Artikkel 7: Oppdatering av data

DATEX-data blir oppdatert kontinuerlig basert på både automatiske registreringer og meldinger fra politi, entreprenører etc. som registreres på VTS. Trafikkdata.no blir oppdatert kontinuerlig basert på automatiske registreringer

Artikkel 8: Oppdatering av statiske veidata

NVDB-data oppdateres inkrementelt og fortløpende. Noen av produktene avledet fra NVDB (Elveg og ruteplan-datasett) oppdateres ti ganger i året.

Artikkel 9: Oppdatering av dynamiske data om veistatus

DATEX-data blir oppdatert kontinuerlig basert på både automatiske registreringer og meldinger fra politi, entreprenører etc. som registreres på VTS og Trafikkdata.no blir oppdatert kontinuerlig basert på automatiske registreringer. Statens vegvesen driver selv en viktig kanal for trafikkinformasjon med sin publikumstjeneste Vegvesen Trafikk (vegvesen.no/trafikk). Informasjon fra Vegvesen Trafikk brukes også videre i andre norske nettstedet.

Artikkel 10: Oppdatering av trafikkdata

Gjennom trafikkdatasystemet registreres trafikkdata på riks- og fylkesveger samt noen kommunale veger i Norge. For å få en bedre oversikt over trafikksituasjonen på vegnettet har Statens vegvesen gjennomført en stor oppgradering i løpet av de siste årene. I dag er det ca. 3230 (2850 motorkjøretøy og 380 sykkel) trafikkregistreringssnitt hvor det samles inn informasjon om trafikken på vegnettet. Alle data tilgjengeliggjøres i Transportportal.no og vil basere seg på NLOD for videre bruk av dataene.

Reisetider/AutoPASS og webkamerabilder er tilgjengelig i DATEX-noden. Reisetider publiseres til DATEX hvert 5. minutt og strekninger med reisetidsregistrering øker i antall og utstrekning.

4. Vurdering

Samsvarserklæringen fra Statens vegvesen, med vedlegg, omtaler artikkel 3-10 i forordningen, og det går frem av dokumentene at Statens vegvesen oppfyller alle krav i forordningen.

Statens vegvesen har opprettet og videreutvikler et nasjonalt tilknytningspunkt der brukere får tilgang til vei- og trafikkdata.

Det blir samlet inn en stor mengde trafikkdata, både statiske og dynamiske, som blir videreformidlet via NAP og Datex-noden. Dataene er tilgjengelig for alle, men det må fylles ut en erklæring basert på NLOD³ for å få tilgang til de dynamiske dataene.

Vegtilsynet vurderer på bakgrunn av dette tilsynet at Statens vegvesen oppfyller krav i Kommissjonsdelegert forordning 962/2015.

Vedlegg

- Samsvarserklæring/Declaration of compliance, ITS Action B-Real Time Traffic Information
- Statusrapport med beskrivelse av Statens vegvesens tjenester

³ Norsk lisens for offentlige data